К.6176

ВСЕСВІТ

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Уряд УСРР в евакуації

№ 49

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

ЄДИНИЙ НА УКРАЇНІ ІЛЮСТРОВАНИЙ
ХУДОЖНІЙ ТИЖНЕВИК

„ВСЕСВІТ“

Що-тижня: українська, всесоюзна й закордонна хроніка в ілюстраціях. В кожному номері понад 60 ілюстрацій. Новини науки, техніки, мистецтва.

Оповідання й вірші кращих українських письменників та поетів, а також переклади з найвідоміших закордонних авторів.

Обкладинки на дві, на три фарби.

„Всесвіт“ коштує на місяць—60 коп. На пів року—3 крб. 60 коп. На рік—7 крб. 20 коп.

Адрес редакції і головної контори: Харків, вул. Карла Лібкнехта 11.

ВИДАННЯ III.

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

№ 49
4-го грудня
1927 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

Х-й ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ З'ЇЗД КП(б)У

ПОЧАВСЯ 20 ЛИСТОПАДА

ЗАКРИВСЯ 29 ЛИСТОПАДА

ТОВ. РИКОВ—ВИСТУПАВ НА З'ЇЗДІ З ДОКЛАДОМ ВІД ЦК ВКП

Група делегатів X з'їзду КП(б)У—старих більшовиків м. Дніпропетровська та учасників Жовтня, на чолі з тов. Петровським

ЦЕНТРАЛЬНА

ЛЮДСЬКА ЗЛОБА

№ 5. Девіз „За Збруч!“

На конкурс журнала „Всесвіт“ надійшло до 300 оповідань. З них редакцією відібрано кілька оповідань, що їх подаємо на суд читачів. Друкуються ці оповідання під номерами і гаслами. А потім, коли перейдуть через журнал усі, читачам буде розіслано листівку, щоб читач написав, яке з оповідань йому найбільше до вподоби. Премії росподіляються за числом ухвальних відгуків на оповідання. Редакція звертається до читачів з проханням найактивніше взяти участь у переведенні конкурсу в нашому журналі

I.

Василь Мережаний їхав з ярмарку й підсміхався. Кількадесять польських злотих за добре продану свиню ділив він у думці на частки, щоб полатати діри в господарстві й заткати пельку багачам за позички та доплатити адвокатові за тяганину. Доїздив до ліса. Збита на шляху курява налилася промінням західчого сонця як широка пожежна заграва. Похмурими сутінками та вогким холодком війнула проти самітнього візника болотниста лісова дорога, і він оглянувся позад себе. Перед і поза ним—як вимів. Хоч би одна фіра на шляху, лише він один пустився наперед з цілого гурту ярмарківців, що запивали у придорожній корчмі ярмаркові могоричі. Небезпечні стали дороги в Галичині. Жандарми мають повні руки роботи серед непокірного населення на „кресах“, а розбійники безкарно гуляють. А може й нічого боятися... Ще ж ясний, білий день і все ж хто-будь навинеться, коли б що випало...

Ударив батогом по конях і пірнув у суворій, холодкуватій тіні лісової гущавини, що наче зачаїлася на нього своєю зловісною тишиною. Коні насторожили вуха і форкнули. Василь затиснув зуби: як тоді, коли його вбирали жандарми в кайдани. Крадькома сягнув рукою в солому. В торбі з хлібом—крихітний ножик, і ще—нові ґралі... Враз скочили коні вбік і віз спинився поперек шляху. Дишель застряг у насипі, а передні колеса загрузли по оси в рові. Вивіркою скочив Мережаний у противний бік і затиснув у руці ґралі:

„Що за мара полохає коні?“

„А ти думав—хто?“—заскрипів у кущах насмішливий голос. Візник плюнув і сховав ґралі за себе:

„Це ви, Микито?“

„Я, я, а тобі душа в п'ятах, що?“

„Не такий я страшків син...?“ боронився Василь.

„Що ти ґралі до мене наставив? Га, га...“ реготався старезний дід, обтрушуючи зі штанів і розіпнятої на грудях сорочки реп'яхи. Ну, навертай коні, поїдемо. У двох безпечніш буде. Малим могоричем відплатишся...“

„Ге, ге, та це з вас хиба могорич—за їзду...“ жартував уже спокійніше Мережаний, повернув коні і сів на віз: „Сідайте!“

„А ти ще гонір повинен мати, що самого Микиту Квака везеш...“, приказував старий сідаючи на фіру.

„За цей гонір ви два роки в криміналі сиділи“...

„І що з того?“—підхопив зі сміхом старий Квак і запалив зі смаком люльку.

„За те мій свідок на той світ відправився... Та й людям добра вспів я тоді зробити. Бідакам догодив, а багачі нижче трави голови кло-нили... наше й так пропало...“

„Невже?“—Мережаний.

„А ти З товаришем з міста? Ні? І книжки нові таєш, то й я то шкода очей, старість учитись...

„Не стану ти—ще старого був...“ перебив Василь і цвяхнув по конях. „Це ти про себе? Чому безштанько ще по світі вештаєшься? Чи ж не він постелив?“

„Він, а хто ж би. Ціле село знає, та й сам хвалився. Жандармам вислугується, а за чарку й продав би...“

„А ти й не подякував йому за прислугу“,—дрочив кита, підморгуючи кріслатими кущами сивих брів. своєї тюрми даруєш йому, молодче! Зіпсуєш ти п'яницю. Не знатиме, що за підлу службу і смерть

„Е, краще стерпіти!“—махнув рукою Мережаний йому не сталося, то зараз до мене вчіпляться!“

„Молодий ти ще, Василю—хай не скажу дурний вчинити так, щоб людська злоба його

Василь вдарив і оглянувся на

„Ех, коби так... там ваша злоба! Од бог його скарає, а ви тішите. Ось вас і людська злоба, і не має...“

„Бог, це струмент, а на людсь заграти зможе Тільки вміти треба... продав свиню?“ розмову. Василь такуючо головою. з літрою сивухи до мене—почитаємо воримо“.

„Хиба ж ви пити стали?“ — Мережаний.

„Сказав, побачимо... Може питимемо!“—відрубав і Василь замовк.

Минули ліс і жи вузенькі ниви, мов хижим павутиною сіткою меж. Далі дорога розлогий лан і врізалася вивозом у громадський гоні. Коні бігли тюпцем без батога. ний і Квак мовчали. не охолов ще від польської тюрми і кілька найдених червоних книжочок безрадно, щоб свою лють. був усім відомий і Василеві руки. так стали для гості, відколи дянської України. короткочасний у своєму селі за польської війни,

Від'їзд радянських делегатів до Женеви на конференцію в справі роззброєння

Т.т. Літвінов та Луначарський перед від'їздом до Женеви

Похорони тов. Йофе. Вгорі: тов. Чічерін промовляє над труною

Адольф Абрамович ЙОФЕ

НАРОДИВСЯ т. Йофе в 1883 р. Журналіст. В партії перебував з 1902 року. З 1914—1917 р. тюрма і заслання. Після революції був членом Петроградської Державної Думи. З жовтні 1917 року голова Петроградського Ревкому. Працював на всіх фронтах, крім сибірського, як член Ради Оборони. Був головою Тюркбюро ЦК ВКП. В 1918 році був головою мирної делегації в Бресті, учасник переговорів з Латвією, Литвою, Естонією, Польщою, член руської делегації на Генуезській конференції. Був послом РСФРР в Берліні. В 1922—23 році був надзвичайним уповноваженим представником у Пекіні і керував переговорами з Японією.

Тіло тов. Йофе було перенесено з його квартири до конференційної залі НКЗаксправ і звідти представники ЦК партії, Раднаркому, НКЗаксправ і низки інших радянських організацій винесли його для походу до місця похорону. Коло відкритої могили тов. Чічерін сказав велику промову, охарактеризувавши заслуги небіжчика А. А. Йофе на постах радянського дипломата в Бресті, Берліні, Пекіні, Токіо і Відні.

нно побої та тюрму, і жалкував тільки, що не йому оце старому дожидати сповнення задушевних мрій і в себе в Галичині. Головний його свідок, сусід Бобжанський, розбив собі голову в зимі на леді, як переносив через ставок до млина мішок жита. Квак і на похорон ще ходив, щоб люди, мовляв, чого не подумали.

„Чи твій безштанько поїхав наперед?" — озвався Квак.

Василь мотнув головою, та по хвилі обернувся до старого:

„Його щастя, а то в лісі я не стерпів би..."

„А Берегуля?" цікавився далі Микита.

„Цей дома не ночуватиме! Збоявся їхати лісом з грішми і завернув до родича на сусідне село..."

„Хто раніше проїздив?" — допитувався далі Квак.

„Безштанько," — відповів Василь, а далі подумав і спитав: „А ви хиба засіли в лісі, щоб порахувати в Берегулі гроші...?"

Квак засміявся на весь беззубий рот, зіскочив з воза і ляснув Мережаного по плечі:

„Їдь собі сам, а я городами навпростець доберуся. Про сувуху не забудь! А про Берегулю й не згадуй нікому, куди поїхав"!

„Хиба ж ви наважалися на його гаманець?" — гукнув Василь та відповіди не дочув, бо коні шарпнули й понесли до села.

З городів і з піль сходилися селяни й селянки, пастухи гнали худобу, що лишала за собою на шляху густі клуби куряви. Мережаний спинив у селі коней і поїхав поволи, вимінаючи навантажені вози та худобу. Квак перебіг його коротшою дорогою й повертаючи у противний бік, гукнув:

„А перекажи там, Василю, Берегулисі, що чоловік великі гроші додому везе. Щоб яке нещастя не скоїлося!" І на очах Мережаного розкидав уже старий руками та розказував щось жваво у гурті вертаючих з поля селян.

II.

Мережаний входив увечорі до похиленої старенької хати Квака і на порозі спинився. Сивуху сховав швидко під полу.

На лаві сидів підпитий уже Митро Перій і потакуючо кивав головою двом сусідам Квака, які про щось йому розказували. Перій, або як звали його в селі, безштанько, вислухував, звичайно, мовчки всілякі розмови і по дорозі додому вступав на постерунок, де жандарми частували його за новинки кількома чарками лікеру. Робив він це несвідомо, без якоїсь злоби, не чув огиди до доносництва, не крився з тим, а жінці та сусідам ще й хвалився, що з панами собі заходить, та попиває з ними лікери.

„Ось [і могорич свіжий!"—гукнув на зустріч Мережаному Квак і відібрав від нього сивуху. „А з Берегулею ріжно могло статися"—додав він, звертаючись з чаркою до безштанька „Тепер з грішми і в хаті на печі не дуже то безпечно... От недавно в лісі купця ограбили... На здоров'я вам!"

„То ви, кажуть, Берегулю бачили, як додому з ярмарку вертав", зачав повагом Перій і кивнув Мережаному чаркою на здоров'я. Цей не відповів, тільки глянув допитливо на Квака.

„Не він один його бачив", похитав головою Квак, „а що Берегулі нема ще досі дома, не добром це пахне". Мережаний відмовився від горівки, сів на лаві і похнюпився. Вхилилися двері і ледве чутко ввійшла Берегулиха.

„Чи не бачили мого старого?"—звернулася вона несміливо до Квака. „Запив десь по дорозі чи що, ще й грошей пропиває деться"... До неї дійшли вже поголоски, що Квак про чомусь розказав. Та старий налив чарку і подав Берегулисі:

„Багачеві, як то кажуть, і чорт дитуну колише!"—заперечував, „а старий поверне, ще й гостинця привезе"...

Берегулиха випила й по звичаю скривила губи. Безштанько слідив зпід лоба й підсміхався.

„Берегуля може аж завтра приїде, хто б у ночі такі гроші лісом віз".. —зачав Мережаний.

„То й ви також його бачили? А коли він вертав, з ким їхав..?"—перебила його прудко Берегулиха.

„Бачити—бачив, а з ким вертав, не знаю. З міста виїхав вчасно, вже давно й дома повинен бути.."—скрутив недбало Мережаний, бо Квак поглядів на нього й дав знак мовчати. Мережаний оглянув здивовано присутних і стрінувся з насмішкуватим поглядом безштанька.

„А відки ви, Василю, знаєте, що Берегуля багато грошей при собі віз?"—спитав він:

Мережаний плюнув і відвернувся.

„А ви давно з ярмарку"—спитала Берегулиха Перія, подаючи йому за чергою чарку.

„Недавно. Ледве випряг коні і зайшов оце до Квака, бо щось про вашого недобре розказують".

ЖОВТЕНЬ У НІМЕЧЧИНІ

Демонстрації на вулицях Берліна. Ліворуч будинок ім. Карла Лібкнехта

„То ви й не бачили його?"—ледве прошепотіла стрівожена жінка й підняла до очей запаску.

„Не бачив, куме, не бачив! Як би так ми вертали вкупі, то напевно разом приїхали би..."—закінчив він і показав очима на Мережаного, „хто його зна, який ми оце могорич п'ємо"—додав шопотом.

Мережаний підвівся та Квак, наче б тільки й чекав на це, сіпнув його за полу і він сів. Оба сусіди гляділи неспокійно то на Мережаного, то на Квака і мняли в руках капелюхи. Збиралися виходити. Берегулиха з затуленим запаскою лицем збиралася до довгого плачу-голосіння. Квак вицідив останок горівки і став припрошувати солоденько безштанька:

„Випийте на здоров'я, куме! Це могорич, що щасливо домів приїхали".

Перій довго важив у руці чарку й похитував головою, поглядаючи на Мережаного. Та горівку випив, хоч і сплюнув. Сусідів стали.

„А ви, Берегулихо, на постерунок! Загорнуть по слідах може хоч коні та віз найдуться" промовив один і повів жінку до дверей.

„Скажіть усе, що чули й бачили...“—докинув голосно безштанько і підвівся й собі за ними, наче боявсь остатися в хаті зі судженими комуністами. Сусіди вийшли й повели Берегулиху, що все ще тільки схлипувала, здушуючи в собі плач. Старий Квак звернувся суворо до Мережаного:

„Посидь у хаті, Василю, я підведу трохи кума“!

„Не треба, сам...“ — відмахувався з острахом Перій і пустився кривулькою до порога. Та Квак підбіг запопадливо і поміг йому вийти. Мережаному панув швидко лукаву усмішку і цей сидів неповорушно на лаві та ждав. Хотів роспитати Квака, що це таке скоїлося з Берегулею: чи перейняли його й ограбили дійсно на дорозі... А може й сам Квак щось затіяв, коли вискочив оце з ліса проти коней.. І його вмішати хоче, щоб слід затерти... Він водив боязко очима по непривітних стінах самітника Квака і порішив, як тільки верне старий, розвідати негайно, в чому річ... і відгородитись від Квакових затій, поки не пізно...

III.

Була чорна безмісячна ніч. Перій ледве мотав ногами, та дорогу додому ще пам'ятав.

Австрійський посол г. Поль (посередині) в Кремл

До процесу угорських комуністів. Фальшивий паспорт на ім'я Едуарда Реслер, виданий Рубінові, що був заарештований разом з Санто та іншими товаришами

„Куди ведеш мене, куме?“—докоряв він Квакові, що скрутив у протилежний бік.

„Треба ж прочумітися, а то жінка вам голову знає“, приговорював цей і не чекаючи на згоду, потяг безштанька через майдан у напрямі постерунку.

„Ти з Мережаним їхав, чи пішки з ярмарку вертав?“ випитував Перій.

„Василь підвіз“, бовкнув Квак.

„Гм,“ роздумував щось Перій, „ тепер я вже сам піду, а ти вертайся!“

„От сядьмо краще, щоб з голови вивіяло“,—намовляв Квак і сів на траву.

„Роса...“—отягався Перій, та Квак підкинув пакут соломи і він сів: „Мокро...“—забурмотів.

„Росою насякла“—заспокоював Квак і підвівся, „добраніч вам, куме, та не дайтеся жінці“.

Він відійшов до першої крайньої хати і став вислухувати. Перій ще щось бурмотів сам до себе і заточуючися, взяв напрям на постерунок. Квак пустився додому.

IV.

„Що ви наплели людям про Берегулю?“—сердито зустрів Василь Квака ще на порозі Та враз жахнувся:

„Яка це кров у вас на руках?“

„Бач, який м'ягкосердний! Понюхай, чи не Берегулина це або Перійова“, зареготався старий і тицьнув руки гостеві під ніс. Цей плюнув і пустився до дверей.

„Ти куди? Цілий вечір плюєш, мов кота здохлого проковтнув“...—здержав його Квак.

„Не добром тут у вас пахне“...—зачав Василь.

„Підожди. Разом підемо. Покажу тобі, як людська злоба людей карає“, промовив весело Квак і став мити окровавлені руки. „Ти ж хиба це на дурно літру горівки поставив... Це з Ткачукового кабана кров, не бійся! Я безштанькові з цієї соломи, де кабана вбили, сидження робив...“ Квак обтер руки об полу, згасив кіптячу лямпу, замкнув двері на дерев'яний засув і потягнув остовпілого Василя стежками й перелазами у сторону постерунку. За плотом, один город перед постерунком, він спинився і придержав рукою Мережаного.

Прощальний прийом, влаштований інспекцією польської армії генералові Желіховському—„захисникові Вільна“

„ Тихо, ні пари з вуст! Уважай і слухай!“ шепнув.

Вони розхилили хабаз, оперлися на пліт і стали вдивлятися в ярко освітлене, відчинене вікно. Комендант писав щось на столі, а серед хати Берегулиха й оба Квакові сусіди відповідали на його питання. Чути було прізвища Мережаного і Квака. Комендант давав якісь доручення жандармам.

„І безштанько Перій з ними могорич пив—посвідчити може“—зачав один з Кваковнх сусідів.

Перед вікном майнула тінь. Рипнули двері й у вікні зарисувався широкий бриль Перія. Безштанько привітався повагом з усіма жандармами і став щось шептати комендантові на вухо. Цей відложив перо й поглядів задумано у вікно. Потім кинув кілька слів до жандармів. А Перій оперся на стіл і всміхався. Перед ним появилася розмальована бутилка лікеру.

„Ви самі й не бачили Берегулі?“—спитав комендант Перія.

„У місті бачив, а дорогою не стрічався“, відповів цей, вихилив лікер, умокнув язиком і глянув до світла в порожню чарку. Два жандарми пустились у повній зброї до дверей. Комендант став наливати Перійові ще одну чарку і спинився. Взяв Перія за руку й потягнув до світла:

„Заждіть хвилю“!—гукнув до жандармів.

„Відки це у вас кров на руках?“—звернувся він строго до Перія, що все ще по п'яному всміхався до бутилки. Берегулиха скрикнула й зайшлася голосним плачем. Жандарми кинулися оглядати Перія й обернули його плечима до світла. Квакові сусіди похитали головами і придержували Берегулиху що в розпуці рвала на голові волосся. Комендант скував Перійові руки.

„Де дів гроші?“—залунав суворий голос коменданта.

„Які гроші, жартуєте?“—протверезів Перій і став розглядати й собі криваві плями на руках і на одежі.

„Де ти вбив його? Хто ще помагав тобі?...“—наполягав комендант і скрутив ланцушками.

„Де віз? Де дів коні“?

Протяжний рев Перія заглушив вмить пискливе голосіння Берегулихи. Комендант кивнув і жандарми повели Перія до другої кімнати.

„Отак людська злоба людей побиває!“—засичав Квак Василеві у вухо.

„Це ви його у крові вимазали?“

„Сам на Ткачуковій соломі відпочивав...“ шопотів К... „от тобі й панські лікери, лизуне! Що ж, не жаль тобі ... за таку науку?“ бурмотів урадуваний Квак.

„Не жаль, ще дві літрі поставив би, як би так і в ... його кинули“...

„Досить з нього і постерунку. Чуєш як виспівує— ... баба при породі“... шептав Квак і вслухувався. З постер... доносилися приглушені зойки катованого Перія, перер... голосним плачем Берегулихи. По хвилі вийшли з другої ... жандарми і стали про щось з комендантом радитися. К... сусіди повели додому Берегулиху. Протяжне її голосіння ... дерло нічну тишу. В селі залаяли собаки. Оба винуват... нули неспокійно Берелусі у слід.

„А може б хоч їй правду сказати, щоб не побивалася ... вирвалося Василеві.

„Хай поплаче баба, до ранку чорти її не візьмуть, а ... Берегуля й сам приїде. Більшу радість матимуть багачі“...

V.

Голосно гомоніло село на другий день про вбивство і ... грабування Берегулі. Трус у Перія не дав ніяких доказів. ... не багато там було маєтків. Жінка не всилі була встерегти ... Перій пропивав поволи то гроші, то інші господарські дост... Збідована жінка голосила тепер по селі та нарікала на ... мужа п'яницю і на панів, що його з розуму зводять. Юрба ... твори та старших селян і селянок ждали нетерпеливо на ... доріжці біля церкви, куди мали везти закованого вбив... Жандарми бігали по цілому селі. Шукали за Кваком і М... жаним, що по вчорашньому могоричі оба мов під землю ... лися. Зразу хотіли переслухати їх обох як свідків, а далі ... їх відсутність, зродилося підозріння і війт розсилав ... у всі сторони, щоби піймати ще й цих злочинців. Оба в ... міналі сиділи і тому в жандармів перші на приміті. ... старенької хати Квака та на подвірю Мережаного розста... сторожів.

Юрба стала зростати, як заїхала перед постерунок ... вода і жандарм у повній зброї поклав на неї клунок, що ... дала на дорогу своему чоловікові Перііха.

Величезна залізнича станція Нью-Йорка. Серед гігантських хмарошкребів вона виглядає зовсім карликово. Праворуч — Принцеса Сунита, що послужила скульптурові Епштейнові за „модель“ для статуї Мадонни. Сподіваються, що ця статуя викличе велике незадоволення

Вже сонце височенько піднялося, як вивели окровавленого й чорного від побоїв безштанька, посадили з жандармом на підводу і рушили селом до міста. Два дружні голосіння, Берегулихи й Періїхи, залунали вулицею і крик сусідів та близьких і далеких родичів взявся їх потішати. На майдані підводу спинили. Комендант пішов до війта спитати, чи не найшлися злочинці —комуністи. Цікава юрба очима їла безштанька, що здавалося такий лагідний ото чоловік був, а до чого довела горілка.

„А тих „комустих" десь і стома кіньми не доженеш"!—приговорювали собі нишком молодші і тішилися з даремної жандармської суєтні.

На другому кінці села заторохтів віз і почулися голосні вигуки.

„Ловіть! Ловіть"!—озвалося враз в юрбі і десяток дужих імен сплівся у суматосі. Це притримували Микиту Квака Василя Мережаного, що наче з під землі виросли враз серед юрби і мов нічого не бувало заходилися голосним реготом. Аж позаплакувались оба.

Саме розігнався до них вradований комендант постерунку та запобігливий наказний війт, як розступилась юрба і на майдан в'їхала підвода з Берегулею та його родичем.

„Небіщик їде! Берегуля воскрес"!—зареготала юрба. Комендант заметушився. Звякнув сердито ланцушками й кинув їх назад у торбу.

Квак і Мережаний поправляли на собі пошарпану одежу і зі сміхом приказували:

„Ось як людська злоба часом лихих людей побиває"! В юрбі гуділо мов в улію пчіл.

„Чудо, польське чудо"!—підхопили голоси і цілий широкий майдан аж лунав нестримним реготом.

Перія повезли додому й цією самою підводою післали за попом, щоби висповідав його. Та не вмер Перій. Перешо щасливо побої, тільки на ярмарки не їздив ніколи инакше як у компанії, щоб мати свідків, як у яку напасть запряне.—А вже проклятий жандармський постерунок то на десяті гони немов заразу яку обминав...

МАТЧ КАПАБЛАНКА—АЛЬОХІН

Цими днями закінчилося в Буенос-Айресі (півд. Америка) цікаве змагання між двома найбільшими майстрами шахової гри: Альохін змагався за звання світового чемпіона з дотеперішнім чемпіоном—Капабланкою. Умови були для Альохіна не дуже вигідні. Щоб одержати звання чемпіона він мусив виграти 6 партій. Коли-ж Капабланка виграв п'ять партій—матч закінчується в користь Капабланки. Все ж таки Альохін вийшов переможцем, вигравши 6 партій із 34, тоді як Капабланка за цей же час виграв тільки 3 партії. На фотографії—побідва чемпіони підчас гри. Ліворуч—Альохін

НОВИНИ ЗАКОРДОННОЇ ТЕХНІКИ

Пожежні команди на коліфорнійських нафтових копальнях завели для пожежників азбестові вбрання, що дозволяють їм працювати навіть серед найсильнішого вогню, тоб то в першу чергу на нафтових пожежах, де в звичайному вбранні нічого зробити не вдається. На фото—пожежник в азбестовий одежі. Праворуч—кадр з нової американської фільми „Подорож на місяць". Ця фільма характерна тим, що в ній з великим хистом використано найновіші досягнення сучасної науки й техніки (напр. теорію відносности то що). На фото—ракета з пасажиром готується відлетіти в міжпланетні простори

Селище № 1, а по середині (праворуч)—перемичка з гори

ПРИГАДУЮ, як рік тому я повертався одного вечора Кічкасом до одведеної мені кватирі. Була осінь і моторошна темна ніч. Вив вітер, як голодний, звір і бив холодний дощ. Десь внизу, тут же близько, в своєму гранітному ложищу шумів Дніпро. Ніби темний хаос обступив мене.

І раптом цю темряву прорізало пасмо світла. Було воно слабе й тремтюче. Виходило воно з крайньої хатини колонії. Але до нього мимоволі повертались очі. І чуття загубленості й самотності зникло. Як не великі були темні стихійні сили природи, це слабе пасмо світла пробило їх, і ні вітер, ні дощ, ні морок не могли нічого з ним зробити.

І сам степ не здавався вже таким безлюдним. Це пасмо світла, ця золота нитка говорила про те, що в степу живуть люде, що ти не один.

Саме це пригадалося мені тепер, коли я рівно через рік знову опинився на Дніпрельстані. Рік цей багато приніс нам тяжких хвилин. Не раз темні сили накидались на нас, хотіли нас спровокувати вбивствами, наскоками, шантажем. Але ми не розгубилися, відбили ці атаки і навіть далеко пішли вперед.

Більше,—ми вже приступили до роботи, що дасть нам не слабе пасмо світла, що весь час за нього боїшся, що от от воно потухне, а дасть до наших рук могутню силу, що світитиме далеко—далеко, на весь світ!

Тут, де я торік самотний бродив серед моторошної ночі, незабаром повстане пам'ятник творчого соціалістичного робітниками і селянами.

І не порожні вже такі береги Дніпра. Здивування з'являються у вас, коли ви оглядаєте все навколо.

Яка зміна! Яка велика зміна!

Виросли цілі селища. Степ перерізала залізниця. Простелились рури, дроти, провода електричні, прокладено десятки шосе; насаджено бульвари; ростуть як гриби, бараки; пихають локомобілі; гудять пароплави; стукають сокири; лунають вибухи; розносяться людські голоси.

Береги Дніпра ожили. Повільну працю хлібороба

Землечерпалка

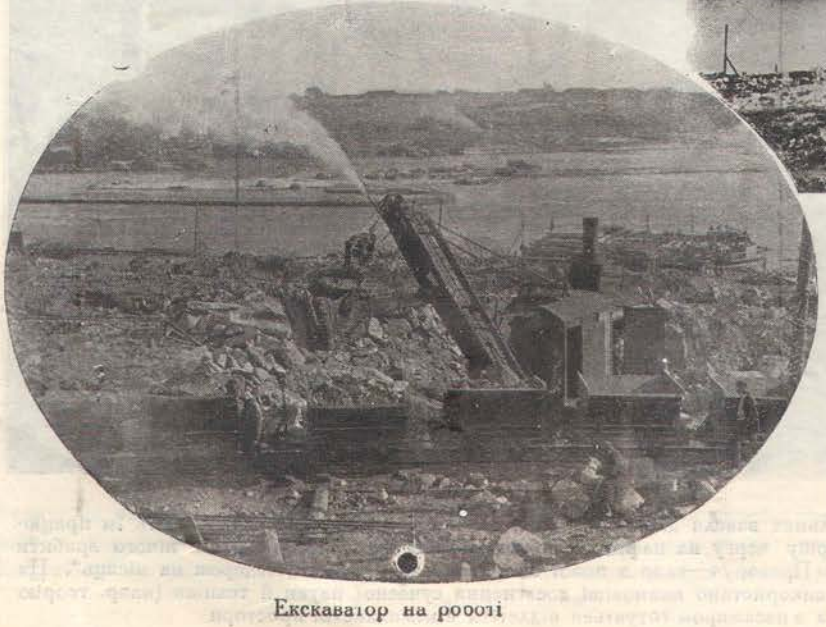

Екскаватор на роботі

на рік приходив сюди, раз, щоб з'орати степ, вдруге врожай, тепер змінила машина і рухливий робітник.

Степ зажив іншим життям, життям покваплив дійний згук коси, що її, може, тут мантачив косар, інші згуки, згуки машинізованої праці. Тут панують інші люде.

Там, де торік вилізали з землі сірі скелі, вже вони зірвані, і замість них рів. А в рову тому тається величезна залізна потвора, що у неї на боті хитається залізна паща з чотирма драконами. По краю рову прокладена вузько-колійка, й пригнав цілу низку вагонеток. Навколо потвори що скорше скидаються на комах.

Але ось потвора ворухнулась, дихнула пара раючи в свої груди повітря і паща її опустилась

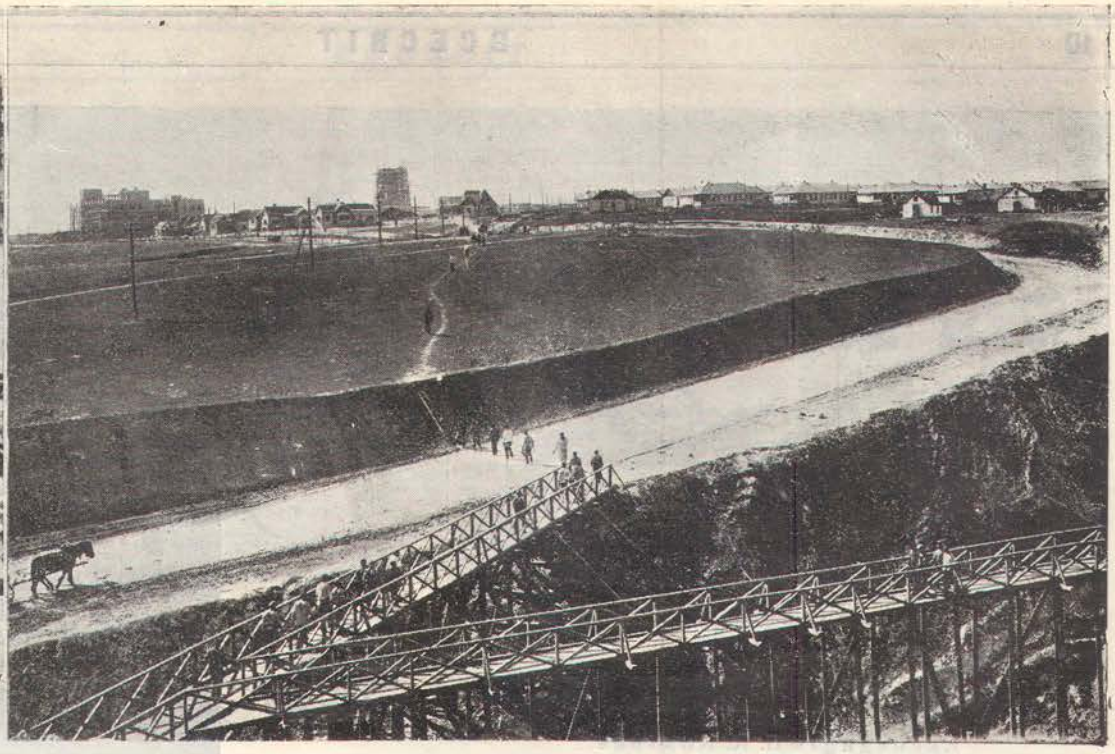

Шосе, що веде від Дніпра до будинку головного інженера

…евні зуби скреготять по граніту, видно, як горнеться наверх …ння, і над головами людей через секунду хитається …землі. Вона нахиляється над вагонеткою, зложені щелепи …і земля і камінь з шумом висипаються. Тільки два рази …головою і вагонетка повна.

…я—екскаватор. За десять кроків від нього працюють під…матичними свердлами. Повітря через спеціяльні рури …на. Тут стоїть глухий шум і дзенькіт. Робота ця тяжка, …лежав тут незлічимі віки, піддається силі людини. Одну …роблять глибокі свердловини і рвуть аж стугонить земля. …рельстані перш за все і більше всього вас вражає людина, …схожі на маленьких комах. Але ці комахи уперті, вони починаючи від головного інженера і кінчаючи самим останнім робітником. І тому, коли ви оглядаєте місце робіт, то вас вражає ніби хаотичність, роскиданість, незвязаність окремих частин. Але згодом із цієї хаотичности перед вами виростає картина строгої гармонійности.

І незграбна перемичка, і екскаватори, і землечерпалки на воді, і вузькоколійка, що ріже повітря тонкими голосами своїх лялькових паротягів, і металічні згуки пневматичних свердл, і вибухи динаміту, і голоси людей над водою, і купи жовтої землі на шлюзах, і грабар, і тесляр, і машиніст, і інженер,—все це скероване на одну і ту ж мету упокорення природи.

Природа—Дніпро.

Зупинити його, впрягти його в турбіни, примусити всю свою силу віддати на службу людям, ось завдання, що його поставили собі тринадцять тисяч робітників Дніпрельстану.

Це тяжка й відповідальна робота. Тринадцять тисяч двоногих комах. Подумаєш, яка велика сила!.. Але вони гадають підкорити 650 тисяч кінських сил!

І підкорять... Повільно, систематично, уперто, крок за кроком вони накладатимуть пута на Дніпро і він таки опиниться у них в полоні.

Вузькоколійка

…ною волею,—вони колектив. І ви тут пізнаєте си…ну праці. З її сусиль виросте на тому місці, де …чубата запорізька вольниця, прекрасний твір, …наука, техніка й організована людська праця …

…стан на мапі—це маленька цяточка. Але це …розмаху й по величині будова в світі. …чна будова, що її будує пролетаріят. Це най…ник соціялізма.

…Єгипту будувалися десятки й сотні років. Так …овічні собори. Суецький канал і Панамський ка… багато часу. Дніпрельстан ми гадаємо збудувати … короткий строк. Ось чому таким скаженим тем…ному роботи, ось чому вас охоплює шал роботи. … усіх кінців. План і календар підганяє всіх,

В гранітовій скелі пробили ворота і проклали залізницю

Група учасників експедиції П. К. Козлова

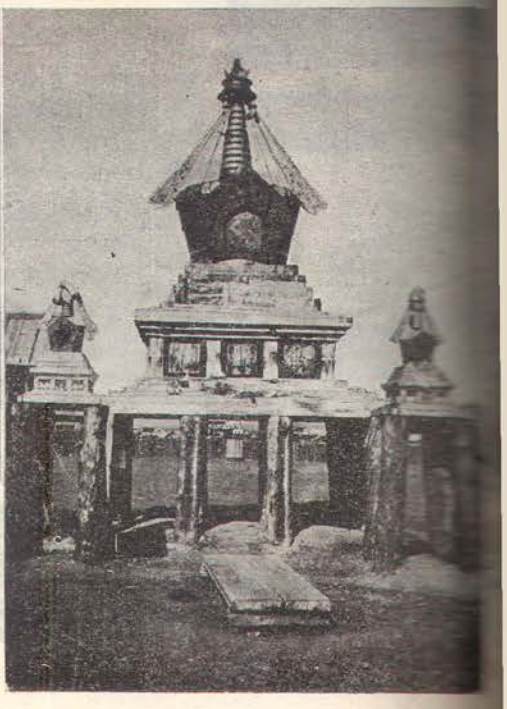

Могильний пам'ятник в Монголії в околицях мертвого міста Хара-Хото

В НАДРАХ МОНГОЛІЇ

Експедиція П. К. Козлова

ХТО не чув славетного імени невтомного мандрівника, вченого і географа, допитливого дослідника Центральної Азії, Петра Кузьмича Козлова? Ім'я це справедливо своїть в одному ряду з іменами Фрітіофа Нансена, Роальда Амундсена, Стенлі, Пржевальського й інших відважних мандрівників, що відкрили нові землі, дослідили крижані поля, неприступні гори і безмежні пустелі, мандрівників, що пройшли туди, де ніколи не ступала людська нога ..

Три з половиною роки провела експедиція Козлова в Монголії й Тибеті. Понад тисячу днів упертої праці й невтомних шукань, археологічних роскопів та етнографічних спостережень. І все це—в найтяжчій обстановці, в душні літні дні, в суворі зимові ночі, серед диких звірів і пішаної пустелі.

За три роки Козлов і його співробітники відкрили ціле мертве місто Хара-Хото, роскопано сотні могил, зібрано найцінніші ботанічні, палеонтологічні, археологічні, орнітологічні і етнографічні колекції, добре вивчено і стародавню монгольську культуру, релігію, мистецтво і побут сучасної Монголії. Вивезено дуже багату бібліотеку в 2½ тис. книг,—книг, написаних на шовковій ткані. Зроблено докладні здіймання озер, річок та гір і переведено найцікавіші метеорологічні експерименти, яких не знала досі світова наука...

Козлов і його співробітники не обмежуються цими досягненнями. Невгамовний дух допитливости і кипуча вдача мандрівників тягнуть, кличуть до нових подвигів, до нових відкрить, до нових земель. Ще не зовсім відпочили члени монголо-тибетської експедиції Козлова, а вже намічається нова експедиція до берегів великої річки хінської Ян-дзе-Кіянга, до її верховин, де ще пустельніше, де ще дикіші місця, ніж у Монголії й Тибеті.

* * *

Побувши кілька день у Харкові, П. К. Козлов на публічній лекції, в докладі у Всеукраїнській Науковій Асоціяції Сходознавства поділився зі слухачами де-якими епізодами своєї подорожи, гаряче і захоплюючe росповів про те, що бачила і знайшла експедиція в далекій Монголії.. В цьому оповіданні, повному своєрідної краси й очарування, перед нами встала в увесь ріст і стародавня фантастично пишна культура і новий побут Монголії. Ось-кілька уривків з цього оповідання, уривків, вирваних з гарної східної казки, що однак разом з тим висвітлюють справжнісіньке життя, справжню дійсність.

Знахідка в Хара-Хото. Постать та голова Буди

Молитовний будинок з містком для земних поклонів

* * *

... В 150 верстах од Урги до півночи помітили високі шапки могил. Їх тут було багато... Десятки, може сотні... Взявши заступи і лопаницю, ми почали рити... Риємо сажень, другий, третій,—нічого... Четвертий, п'ятий—все однаково... Нарешті, на сьомому сажні, глибоко під землею, ми наткнулися на... дах родової гробниці, стародавньої усипальні. В цьому дахові була велика відтулина, і через неї ми спустилися в якесь підземелля. Стіни цього підземелля геть усі увішано було шовковими тканинами, і серед них виріжнявся найрозкішніший гобелен... Ідемо далі, дивимося—на стіні величезний килим. На килимі чудовий худож

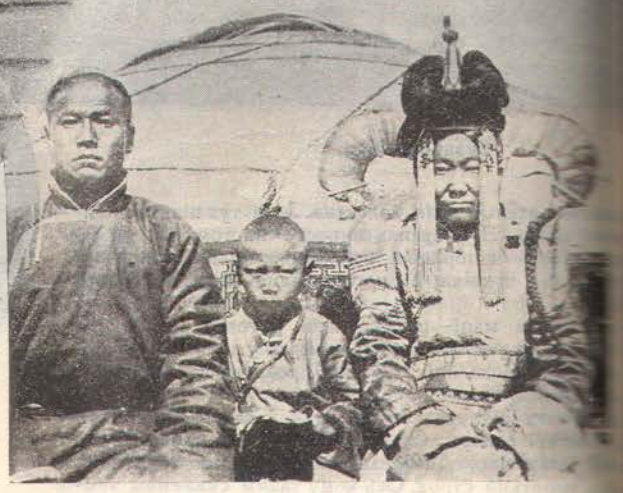

Вельможні монголи у святковій одежі

малюнок: лось, який мчиться, що єсть духу — на нього напала величезна, хижа, крилата рись... Стилем малюнок нагадує кращі зразки мистецтва стародавної Елади. Дві з половиною тисячі років пролежав цей килим у землі і чудово зберігся.

* * *

... Щодня нове відкриття... Раз ми наткнулися на величезну кам'яну черепаху в півтори тони завважки. Пальці в цієї черепахи схожі на величезні лапи і мають форму ромба. На панцері черепахи вигравірovано оригінальний малюнок, що показує стилізованого цапа. Далеко від черепахи манячив скуйовджений гірський масив з сірого граніту, вимережений письменами. Це Бичін-те і Дулайхат—„Письмена теплих скель"...

... Іншим разом студент з нашої експедиції знайшов сітку, щільно сплетену з кінського волосся... Таку сітку надівали на голову хана, що проїздив колись цими долинами.. Сістка совалась відганяла несчисленних комах—лихо Монголії.

...Якось ми побачили капличку, де всередині були дві кам'яні баби, в футлярах і священній одежі. Цига-уш-Хай і Хара-уш-Хай. Добра баба і люта баба. Нині Хара-уш уже не бентежить спокою забобонних монголів і мирно покоїться в вітрині Ермітажського музею в Ленінграді...

* * *

...Не можу не поділитися з вами високими зразками монгольської поезії, монгольської лірики, вирізьбленими на діябазовій скелі... В 1624 році Цобро Гайджі, поет і релігійний реформатор написав на скелі такі ліричні вірші:

„Хоч і є різниця між законами і порядком добрих тушемилів—міністрів великих ханів на землі і судищем Ерлик-хана на тім світі, але в міркуванні про правду і неправду—вони однакові.

„Хоч і є різниця між місцезнаходженням і тілом людини, що марно шукає собі харчування, і хижим звірем, що блукає по горах і лісах, але в убивстві і в задоволенні голоду—вони однакові.

„Хоч і є зовнішня різниця між людиною, що краде чуже близько і далеко, і вовком, що бродить коло двору і виглядає здобич, але в своєму потязі їжі—вони однакові".

Всього декілька рядків. Але яка сила почуття, яка ніжність і глибина. Вірші перекладено багатьома европейськими мовами.

* * *

Багато ще росповідав П. К. Козлов цікавого і повчального про побут і звичаї Монголії сьогоднішнього дня. Про скотарів, що не їдять хліба і бояться драконів та лютої Хара-уш-Хай, що викликає бурю і губить череду... Про монгольських комсомольців і дітей, про величезний інтерес до СРСР. Всього в скупих рядках журнального нарису не перекажеш...

Але одне ясно вже й тепер. Перед нами цікава самобутня країна, країна велих можливостей і країна, де знають і люблять Козлова, що несе в надра Монголії нову культуру,—культуру, що йде з СРСР.

М. Евенлев

Випровадження ген. Кюїзано до місця страти. Ліворуч агент американского імперіялізму ген. Кюїзано. Внизу—момент розстрілу

ЗАКОЛОТИ В МЕКСИЦІ

ЯК ВІДОМО, керовники руху, скерованого проти президента—Кайєса, були генерали Серрано і Гомец, що відігравали вже активну роль в політичних заколотах минулих років. Ген. Серрано — агент американського нафтового капіталу здавалося, був найсерйознішим супротивником існуючого уряду, що його вирішив скинути, не чекаючи виборів 1928 року.

Почуваючи небезпеку, президент Кайєс вжив енергійних заходів, разом з кандидатом демократичних національних кол, генералом Обрегоном. Федеральні війська, схопивши генерала Серрано, зараз же його розстріляли. Згідно з офіціозними повідомленнями, ген. Гомеца спіткала така ж сама доля. Насправді ж, йому пощастило перейти через кордон, тоді, як його прибічників захопили в районі Вера-Круц. Фотографії показують останні хвилини одного з активних учасників бандитського повстання, генерала Альфреда Кюїзано.

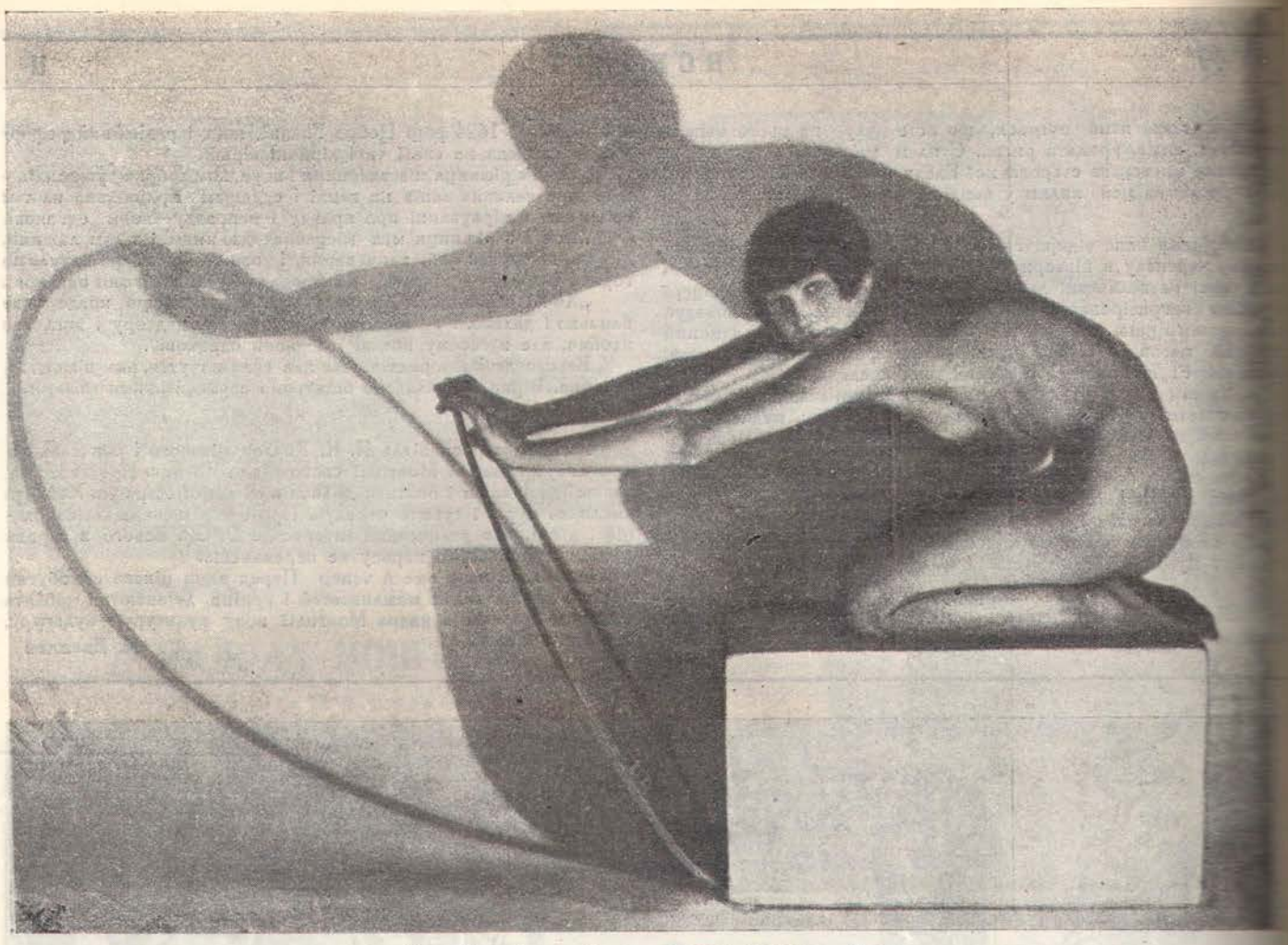

Чехо-Словаччина, фотогр. **Франк Дріколь**—Етюд

ФОТОГРАФІЯ—

НЕДАВНО закінчила свою працю інтернаціональна фотографічна виставка в Парижі, відома під назвою „XXII Інтернаціонального фото-салону". Виставку було організовано фотоклубом Парижа та французьким фотографічним товариством. Вона мала за мету показати, що фотографія в руках художника є одною з форм графічного мистецтва і може своєю художністю та змістом дорівнювати усім іншим формам мистецтва.

На цей раз виставка складалася з 642 фотографічних відбитків, що є продуктом праці 309 художників-фотографів різних країн. Найбільше представників дала Америка (81) і Франція (77). Решта експонентів—це представники більш двадцяти інших країн усього світу. Отже виставка мала справді інтернаціональний характер і показала, що в кожній країні є визначні майстри фотографії, здатні давати простою камерою й об'єктивом справжні шедеври мистецтва.

Більшість виставлених творів своєю якістю та виконанням дає глядачеві не менше задоволення, а ніж добре виконана гравюра чи

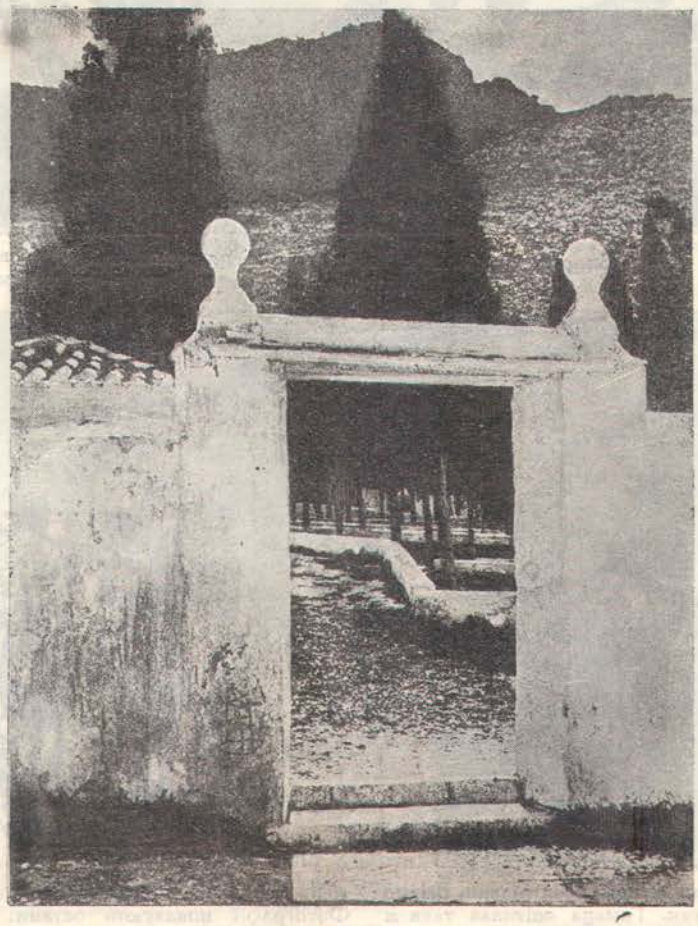

Еспанія, фотогр. **Люї Лака**—Ранок

МИСТЕЦТВО

малюнок. Це доказує, що автори їх зовсім опанували весь процес фотографії, користуються фотоапаратом не для механічного фіксування їхнього оточення, як це бував у рядових фотографів, а використовують його як засіб для виявлення свого настрію, для виявлення свого відношення до оточуючого світу.

Кращі майстри фотографічного мистецтва можуть при тих же засобах і техніці, з тими ж об'єктивами і матеріялами, виявляти не тільки особливості своєї індивідуальности, але й такі риси свого етнічного характеру та класової приналежности. Тим то не дивно, що автора художньої фотографії за твором так само можна пізнати, як пізнається автор художнього малюнка чи літературного твору. Його художні засоби стоятимуть вище за чисто технічні засоби, необхідні для створення фотографії, а через те його твір матиме завжди щось нового, оригінального.

Приглядаючися до виставлених творів, можна легко охарактеризувати їхніх авторів. Англійські експоненти звертають на себе особливу

Франція, фотогр. **Андре Барбан**—Задумливість

Англія, фототр. **Галь Лінден**—Усмішка

...гу тонкістю виконання та ...шуканістю сюжетів, що ...всім згоджується з англійським поглядом на мистецтво. ...ись уміщену тут фотогра... англійського фото-худож... Ліндена—„Усмішка".)

Зовсім інакше підходять ... справи японські митці ...ктива. Їхній природній ...хил до спрощення застав... їх обмежуватися нескладними, невигадливими мотивами, з'осереджуючи увагу тільки на певних деталях, що можуть викликати бажаний настрій. Тим то на японських експонатах і відбиваються ті особливості композиції, що так часто зустрічаються на малюнках японських митців і мають характер певної вишуканости та декоративности. Характерною з цього боку є фотографія японського митця Оніші „Весна", що тут поміщаємо.

В творах німецьких фотомистців помічається певний нахил до ефектности, монументальности. Так напр. один з них захоплюється фотографуванням морських хвиль і вміє у цьому великої майстерности, давши низку сильних та оригінальних зображень водяної стихії, що іноді вражають своєю химерністю.

Серед експонатів італійської та еспанської групи почесне місце займає низка

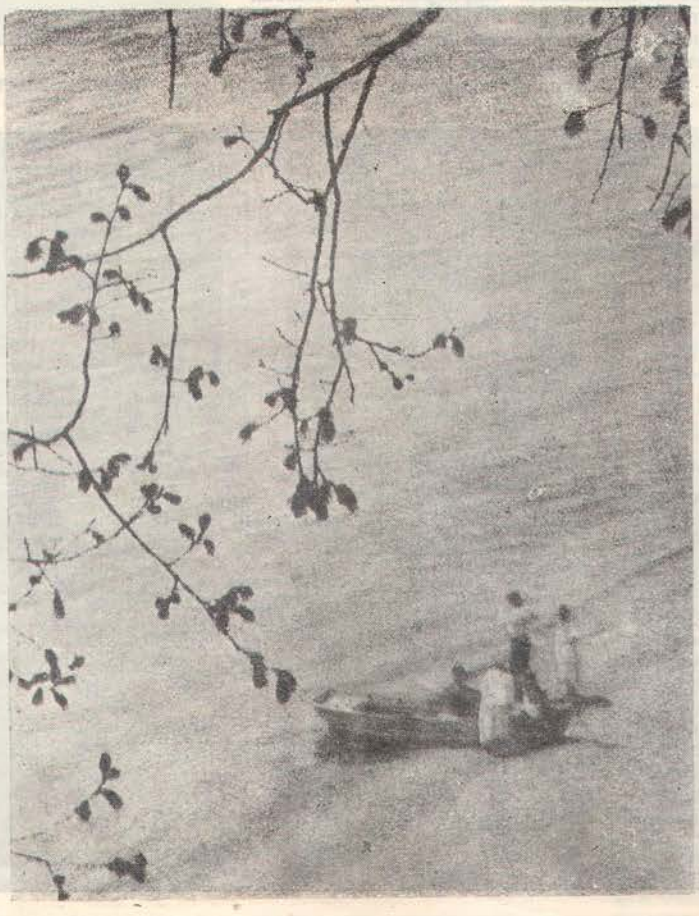

Америка, фотогр. **Оніші** (японець)—Весна

художньо виконаних, залитих сонцем пейзажів, а також цікавих жанрових сцен, виведених в оригінальному освітленні.

Між французькими експонатами є багато фотографій, що своїм виконанням нагадують класичні твори художників малярського мистецтва, як напр. вміщена тут фотографія Андре Барбана—„Задумливість".

Слід згадати й твори деяких чехословацьких авторів, що вперто працюють над вишуканням сучасного стилю та майстерно використовують різні ефекти освітлення. Із чотирьох радянських експонентів слід відмітити маленькі фотографії Файна, складені з великим хистом, і в першу чергу його цікаві силуети талмудистів.

Цей коротенький огляд фотовиставки показує, що в кожній країні є низка фотохудожників, що не дивлячися на закиди, немов їхня праця чисто механічна, вперто працюють над утворенням нової форми мистецтва — фото-мистецтва і підкоривши своїй волі всі хемічні та фізичні процеси фотографії, дають зразки творчости, своєю художністю не менш цінні за кращі твори графічного мистецтва.

Паперові павільйони

Світова панерова промисловість

Нарис **Вал. Бородкіна**

ЩОБ ВІДБУТИ подорож у Німеччину п'ятнадцятого сторіччя—зовсім не треба сідати в „машину часу", вигадану Уелсом, а для мандрівки в далеку Хіну зайвим вантажем стає килим самольот,—все це ви встигнете зробити за кілька годин на виставці паперу в Дрездені.

Що року в цім місті, що зветься „скарбницею культури й мистецтва" відбувається виставка, присвячена будь-якому питанню. Справа ця не новина для Дрездена, бо влаштовувати виставки там почали ще з 1824 року. Ще в 1911 році була грандіозна міжнародня виставка гігієни, що після неї було організовано постійний музей. Але після імперіялістичної війни й Версальського миру, коли перед німецькою промисловістю повстало завдання знов шукати виходів до світового ринку, характер виставок було радикально змінено — з міжнародніх їх було перетворено на демонстрацію досягнень німецької індустрії. За останні роки в Дрездені було показано „Порцеляну, кераміку, шкло", „Гру та спорт", „Текстиль", „Житло", „Квіти й садівництво". Далі на черзі: „Місто техніки" і „Німецьке народне мистецтво".

Виставка цього року має на меті продемонструвати розвій німецької паперової промисловости, а також всіх залежних від неї галузей: друкарства, газетної справи, перероблення паперу і використання його в житті людиною.

„Річний огляд" триває шість місяців — з травня до листопада—і за цей термін його відвідують тисячі екскурсантів зі всіх кінців Німеччини й різних країн світу. Надзвичайна різноманітність відділів виставки притягує до неї увагу людей всіх професій: інженер і мистець, вчитель і лікар, друкар і журналіст, всі вони знайдуть там щось цікаве для себе.

Всю виставку поділено на чотирі великих відділи: науковий, промисловий, застосування паперу, і газетно-книжковий. Спробуємо ж, оскільки це дозволить розмір нарису, зупинитися на цих відділах.

В науковому відділі вас перш за все зустрічають справжні хінці, що перед очима виробляють за старовинним хінським способом рисовий папер. З портрета дивиться на вас Тсаі-Лун, що винайшов цей спосіб

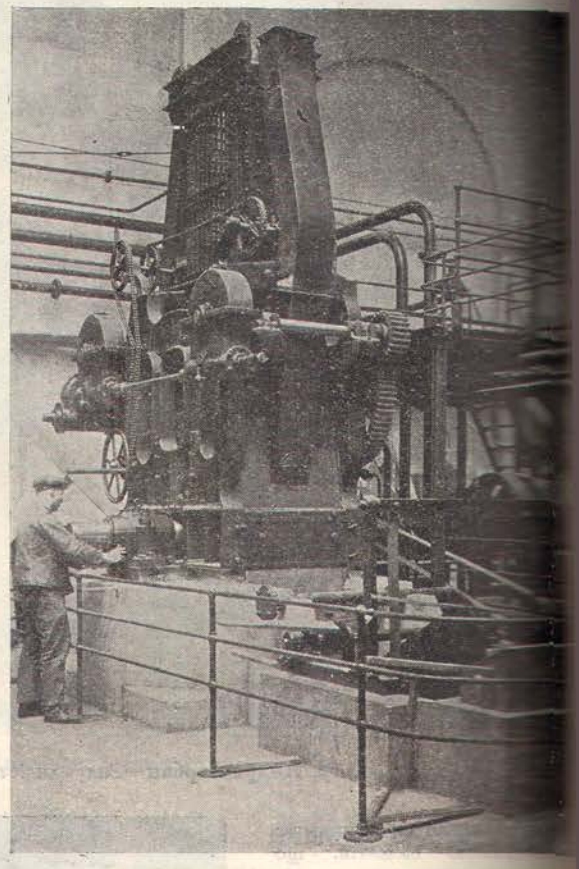

Машина-велетень, що розмелює дерево

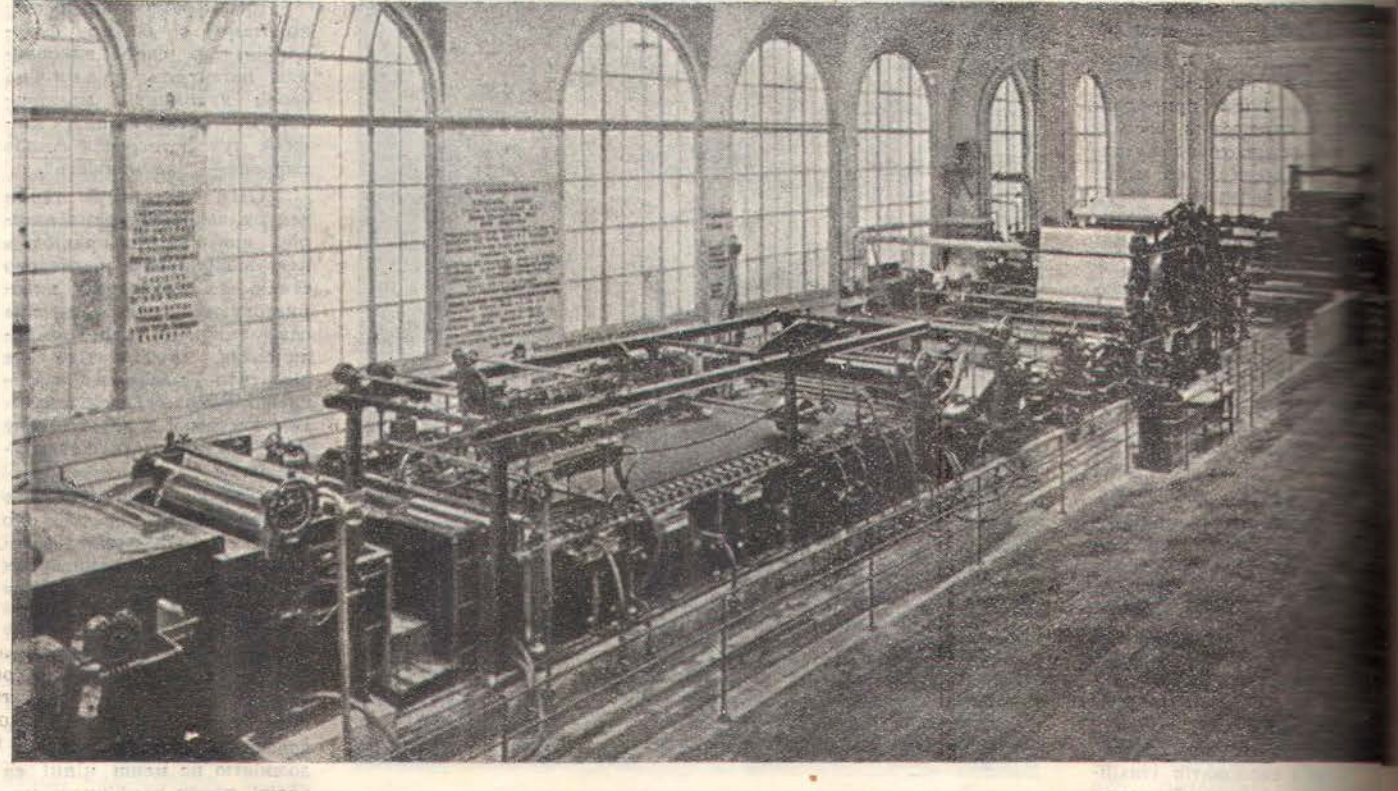

Велика паперова машина. Видно, що в правому кінці її готовий папер сушиться на валиках

ало двох тисяч років тому. Пройдіть через залі Хіни, Кореї, Індії, Японії, де зібрано старовинні письмена, паперові убрання, іграшки, серветки, паперові віяла, театральні машкари—й ви потрапите до німецького „паперового млина" шіснадцятого століття. Там можна побачити, як робиться зараз такий любий фотографам і канцелярям бютеновий папер. Там, де триста років тому стояв такий „млин", тепер виросла фабрика, що виробляє 80.000 кіло паперу на добу.

Далі в павільйонах наукового відділу ви знайомитеся з історією друкарської техніки з моменту її народження перед вами проходять географічні мапи, календарі, ігральні карти, різноманітніші книжки: від ліліпутів, що вміщаються на нігті, до велетнів, що самі займають цілу вітрину. Поруч з мапою 1513 року, де Америку зазначено як „невідому землю" стоїть видане в 1493 році міркування „Кому горілка стає на користь", за малюнками Альбрехта Дюрера і власною передмовою Лютера, росташовано рукописний коран 1307 року і зразки стенографічних записів за 22 сторіччя до нашого часу

Урочисту тишу книжкових заль заступає ритмічний гуркіт виробничого відділу. Ось скрегоче паща „великої паперової машини": як механічна потвора вона безупинно вбирає дрова, що готовим папером накочуються на рулони в другім кінці машини. Всі деталі цього складного процесу за кілька хвилин проходять перед вашими очима і позбавляючи себе вже „фахівцем" ви рушаєте мимо різних допоміжних машин—каландарів, різальних, рафінерних і т. інш. до друкарських заль.

Тут є найріжніші друкарські машини, показано різні способи виготовлення малюнків і кліше, множильні апарати... Процес виробництва книжки завершує палітурна заля, де руками і машинами готують оправи і випускають готові книжки.

Через те, що папер вживають не тільки в друкарській справі, але й для пакування—для цього теж призначено три павільйони. Цікаве пакування цигарок—в першу з ряду машин подається бинду картону, що протягом секунд перетворюється на коробочки з етикетами, а остання машина вже наліплює бандеролі на повні коробки цигарок.

Німецький паперовий млин XVI століття

Трохи дальше показано виробництво картонних шабатурок і фібрових валізок. Останнє ще не зовсім механізовано і тому не справляє такого враження, як пакування цигарок обо какао.

Важливу частину виставки складає відділ „Застосування паперу"—в побуті, мистецтві, господарстві, техниці і т. інш.

Хто не бачив надзвичайного багатства експонатів „паперу в побуті" не може уявити собі що вироблюється з паперової маси. Поминаючи малярство, малювання, фотографію, іграшкове виробництво, що користуються папером, згадаємо паперовий посуд, меблю, будівельні деталі, прикраси.

А що до „паперу в мистецтві", так побачивши його на власні очі, не віриш, що за допомогою паперу, бідного на перший погляд матеріялу, можна досягнути такого колосального художнього ефекту. Заля „папер в театрі", оздоблена лише різнобарвним папером, з паперовими фігурами в кутках, паперовими лихтарями—справляє враження якогось чародійного палацу Аладина, що грає всіма кольорами. Після цього палацу перед вами вдосконалена залізнича станція, де автомат друкує білети по всіх напрямках і де ви дійсно можете одержати квиток до Берліну або й за кордон. Поруч—міститься зразкове поштове бюро, де механізовано продаж марок і листівок, процес штемпелювання листів і підрахування грошей. Папер в бюрі, в медицині, в харчовій промисловості, в хемії,—навіть паперові колеса для залізничих вагонів, що витримують тиск не гірш за металеві, коли їх охоплено сталевим бандажем.

Папер у театрі: велика заля, оздоблена різнобарвним папером, паперовими лихтарями й паперовими виробами

Кінець-кінцем—мозок всієї виставки—папер у пресі. Над цим відділом підноситься 45-метрова „башта преси", що з неї весь день говорить гучномовець; навколо роскидано башти і павільони окремих газет і журналів; в центральній залі зібрано понад 600 газет зі всіх країн світу.

І от—коли ви пильно проглянули всі тридцять чотирі павільйони, „дбайлива" дирекція виставки піклується про всі боки вашого життя—до ваших послуг „парк розваг", де відвідувачам дається можливість залишити першим-ліпшим способом відповідну кількість грошей. Коли виконано й цей обов'язок, можна спокійно вернутися до дому з певністю, що виставку папер оглядено до кінця.

НА НИЖНЬОМУ ДНІПРІ

ПІД Херсоном є ціла низка сел, де селяне займаються виключно садівництвом та городництвом. Вони постачають своїми продуктами не тільки Херсон, але й Одесу, Миколаїв, Харків,

Городники села Корешен

Зелений базар у Херсоні

Москву, Ленінград. Села ці: Алекша, Гола Пристань, Козачі Лагері, Кардашинка та інші.

Восени „Зелений базар" у Херсоні завжди завалено горами капусти. Її тут же пакують, вантажать у вагони і відправляють до місць призначення.

УСТАТКУВАННЯ ДЛЯ ДНІПРЕЛЬСТАНУ

До Херсону почали прибувати з Америки та Німеччини устаткування й матеріяли для Дніпрельстану. Одержані матеріяли перевантажуються на баржі, а потім уже на буксирі відправляються на Дніпрельстан.

В звязку з цим кипить робота на пристані з ранку

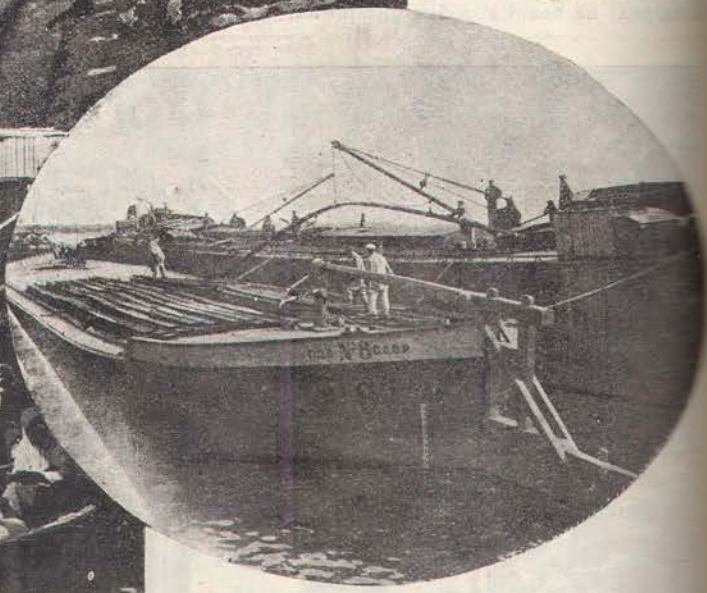

до ночі, бо велике загаяння часу, що було [illegible] в доставці цих матеріялів, дуже припинило [illegible] робіт на Дніпрельстані та не дозволяло ввести [illegible] механізації в окремих процесах будівництва.

Редактор Е. Касяненко Видавництво „Вісти ВУЦВК"
Укрголовліт 837/кв. Друкарня ВУЦВК'у „Червоний Друк" Зам. № 836—11.000

ДО ЧИТАЧІВ „ВСЕСВІТУ“

Редакція журналу „ВСЕСВІТ“ доводить до відома читачів, що з № 45 друкуються ухвалені редакцією конкурсні оповідання

РЕДАКЦІЯ

ЕДИНСТВЕННОЕ В С.С.С.Р. ПРОИЗВОДСТВО НАРОДНЫХ

МУЗЫКАЛЬНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ

ВИНОГРАДОВА И. Д. в Москве

как-то: БАЛАЛАЕК, ГИТАР, МАНДОЛИН и др. струнн. инструментов, ВЕНСКИХ 2-х и 3-х рядных ГАРМОНИЙ 4, 6 и 8 планочн. с заемными басами. БАЯНЫ в 90 и 100 басов ПОЛУБАЯНЫ в 56—72 баса, а также материалы для всех музыкальных инструментов Работа производится исключительно высококвалифицированными мастерами. Заказы выполняются с полной гарантией как за прочность, так и за изящество, так как изготовляются из найвысших сортов материала и продаются по весьма умеренным ценам, а потому не имеют конкуренции.

Полный прейс-курант высылается за две 8-ми коп. марки. Заказы и письма направлять по адресу:

МОСКВА-ЦЕНТР, БОЛЬШ. СУХАРЕВСКАЯ ПЛОЩ. д. 9-4—ВИНОГРАДОВУ.

ШКОЛИ, КООПЕРАТИВИ, СЕЛЬБУДИ

повинні росповсюджувати

ВСІ ПОВИННІ МАТИ ПОВНИЙ ІЛЮСТРОВАНИЙ

КОБЗАР

Тараса ШЕВЧЕНКА

Видання „СЯЙВО“ ціна 80 коп.

Книжка надрукована на гарному папері. В книжці 44 великих малюн.

Виписуйте КОБЗАР з Видавництва

„СЯЙВО“

Київ, вулиця Короленка, ч. 52.

Хто виписує один примірник, тому він висилається накладною платою за 80 коп.

Хто виписує не менше 10 примірників на одну адресу, тому він висилається по 65 коп. за примірник з пересилкою.

Дбайте аби повний ілюстрований КОБЗАР був у кожній родині

Всеукраїнське Сільсько-Господарське Видавництво

„РАДЯНСЬКИЙ СЕЛЯНИН“

ХАРКІВ, ВУЛ. К.-ЛІБКНЕХТА, 53.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА 1927 РІК

З 1-го ЖОВТНЯ 1927 РОКУ НА ЖУРНАЛИ:

		На 12 міс.	На 6 міс.	На 3 міс.
1. Двохтижневий популярний ілюстрований журнал для селянок	„Радянський Селянин“	4 р.	2 р.	1 р. 20 к.
2. Щомісячний журнал наукової і практичної ветеринарії	„Ветеринарне Діло“	7—50	4 р.	2 р. —
3. Щомісячний популярний і науково-практичний журнал — орган Наукового Комітету Наркомземсправ України	„ВІСНИК садівництва, виноградництва та городництва“	5 р.	3 р.	1 р. 50 к.
4. Журнал місячник, присвячений питанням Українського Скотарства	„Українське Скотарство“	5 р.	3 р.	1 р. 50 к.
5. Двухмесячник — — —	„Сел.-хоз. ОПЫТНОЕ ДЕЛО“	8 р.	4 р.	—
6. Щотижневик — — — —	Бюлетень Наркомземсправ“	6 р.	3 р.	1 р. 50 к.
7. Двохмісячний журнал — — —	„ПОЛІТОСВІТА“	4 р.	2 р.	—

: : : : ПЕРЕДПЛАТУ ПРИЙМАЮТЬ: : : :

Всеукраїнське Сіл.-Господ. Видавництво „РАДЯНСЬКИЙ СЕЛЯНИН“ м. Харків, вул. К.-Лібкнехта, 53

Уповноважені Видавництва:

РАЙАГРОНОМИ, РАЙЗЕМВІДДІЛИ, СЕЛЯНСЬКІ БУДИНКИ, а також УСІ ПОЧТОВО-ТЕЛЕГРАФНІ КОНТОРИ СКРІЗЬ ПО УКРАЇНІ

При надсилці грошей та замовлень треба зазначати точну адресу

ВИДАВНИЦТВО

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 1928 РІК

ВЕЛИКУ ЦЕНТРАЛЬНУ, ДОБРЕ ПОІНФОРМОВАНУ ГАЗЕТУ

„ВІСТИ ВУЦВК“

З БЕЗПЛАТНИМ ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИМ ДОДАТКОМ

„КУЛЬТУРА і ПОБУТ“

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ: для установ на 1 рік 18 крб. на 1 міс.—1 крб. 50 к., для окремих осіб на 1 рік—12 крб., на 1 місяць—1 крб.

ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ: в Головній конторі: Харків, вул. К. Лібкнехта, № 11. В округах по всіх представництвах „Вісти“, по всіх почт.-телегр. конт. України, всіма листоношами та в кожному кіоску на залізниці.